

NOK/666/2017

40 § LAUSUNTO TAMPEREEN JOUKKOLIIKENTEEN
PALVELUTASOMÄÄRITTELY 2017-2021 LUONNOKSESTA

Kaupunkikehityspalvelut, va. logistiikkasuunnittelija Ville Lipasti:

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta (JOLILA) on lähestynyt Nokian kaupunkia lausuntopyynnöllä uudesta joukkoliikenteen palvelutasomäärittelystä vuosille 2017 - 2021 (Liite).

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta toimii joukkoliikennelain mukaisena viranomaisena Nokian, Kangasalan, Lempäälän, Oriveden, Pirkkalan, Tampereen, Vesilahden ja Ylöjärven kuntien muodostamalla alueella. Joukkoliikennelain 4 § velvoittaa toimivaltaiset viranomaiset määrittelemään alueellensa joukkoliikenteen palvelutason. Joukkoliikennepalvelun mitä kulloinkin toteutetaan vahvistaa Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta liikennekausittain hyväksymällä kulloistakin liikennöintikautta koskevan palvelutasosuunnitelman. Joukkoliikenteen palvelutasomäärittely kuvaa viranomaisen tahtotilaa siitä millainen joukkoliikennepalvelun taso on kullakin maantieteellisellä alueella matkustustarpeet ja käytävissä oleva rahoitus huomioon ottaen. Palvelutasomäärittely ohjaa joukkoliikennetarjonnan yksityiskohtaista suunnittelua ja toimii myös kuntien maankäytön suunnittelussa tehtäviä ratkaisuja tukevana asiakirjana. Palvelutasomäärittely ei sinällään velvoita toimivaltaista viranomaista tarjoamaan määritellyn mukaista liikennettä, eikä se luo kuntalaiselle subjektiivista oikeutta joukkoliikennepalvelun saamiseen.

Liikenteen käytännön järjestäminen tapahtuu kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti ja joukkoliikennelautakunta on taho mikä koordinoi seudullisesti yhtenäisen kokonaisuuden järjestämisen; kuntien yksilölliset joukkoliikennepalvelut, kuten koulukuljetukset ja palveluliikenne, ovat kuntien itsenäisesti järjestettäviä.

Palvelutasomäärittely ei määrää miten palvelutasomäärittelyn mukaisista tarjontaa tuotetaan. Valtaosa joukkoliikennetarjonnasta Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan toimivalta-alueella perustuu bruttosopimusmalliseen PSA-liikenteeseen, mutta tuo voidaan toteuttaa myös markkinaehtoisena liikenteenä tai näiden yhdistelmänä. Liikenteen järjestämistavan valinnassa tarkastellaan ensisijassa asiakkaan kannalta yhtenäisen seudullista ja alueellista liikkumista palvelevan joukkoliikennejärjestelmän muodostamista ja joukkoliikenteen käytön kasvattamista. Palvelutasomäärittelyn mukaisen tarjonnan voi muodostaa myös junaliikenne siellä missä palvelu on käytävissä.

Palvelutasomäärittelyn voimassaoloaikana tarkastellaan kaikkia siinä esitettyjä kehittämistoimenpiteiden toteuttamismahdollisuuksia

ja kohteet, jotka voidaan toteuttaa, toteutetaan viimeistään vuonna 2021.

Tavoitteelliseen palvelutasoon vaikuttavat ensisijassa alueen matkustustarpeet, käytävissä oleva rahoitus sekä muut mm. liikenne-, elinkeino- ja ympäristöpoliittiset tavoitteet. Palvelutasomäärittelyn rungon muodostavat joukkoliikenteen palvelusotavoitteet, joita uudessa palvelutasomäärittelyssä kuvastaa kuusi eri palvelusoluokkaa eri alueille, jotka asetetaan siten, että tavoitellun tasoinen palvelu nähdään mahdolliseksi kullakin alueella järjestää. Luokka 6 edustaa parasta mahdollista joukkoliikenteen palvelutasoa ja luokka 1 heikointa palvelutasoa. Nämä luokat perustuvat ensisijaisesti kunkin alueen asukasmäärään ja asukastiheyteen (tilastotietoihin alueiden väestö- ja työpaikkamäärästä, ja sitä on tarkennettu alueittain yhdessä yhteistoiminta-alueen kuntien asiantuntijoiden kanssa perustuen tietoihin mm. maankäytön, palveluverkon ja liikenneverkon kehityksestä sekä työpaikka-alueiden ja kaupan alueiden luonteesta), mitkä muodostavat siten kunkin alueen matkustustarpeen. Määrittelyssä on tuon lisäksi otettu huomioon merkittävien työpaikka-alueiden sekä asiointikohteiden sijainti. Palvelusoluokka on palvelutasomäärittelyssä tietoisesti määritetty vastaamaan ensisijaisesti alueen omien tarpeiden näkökohtia, joten se ei ohjaa linjastosuunnittelua tiettyyn ratkaisuun, jos vaihtoehtoisia reittejä on käytävissä. Kullekin luokalle on asetettu tavoitteet joukkoliikenteen liikennöintiä suhteen. Palvelutasoa kuvaavat määrälliset kriteerit ovat liikennöintiä aika (arkena/lauantaina/sunnuntaina), vuoroväli ja kävelymatka pysäkillä. Kriteerit ovat tarkemmin eritelty palvelutasomäärittelyssä (Liite 1). Luokituksen piirissä ovat ne alueet, jotka ovat kiinteä osa koko seudun joukkoliikennejärjestelmää.

Joukkoliikenteen palvelutasomäärittelyssä vuosille 2017 - 2021 ei tee isoja muutoksia aiempaan palvelutasomäärittelyyn vuosille 2012 - 2016. Edellisessä palvelutasomäärittelyssä käytettiin palvelusoluokkia kuvaamaan viittä asteikkoa, nyt käytössä on kuusi. Nokian Keskusta oli edellisessä palvelutasomäärittelyssä erotettu omaksi alueeksi korkeammalle palvelutasolle muiden Nokian alueiden kanssa. Uudessa palvelutasomäärittelyssä Keskustan alue on paremmin asetettu samalla viivalla muiden asuinalueiden kanssa.

Määritellyn palvelutason mukainen liikenne pyritään järjestämään palvelutason voimassaoloaikana, tämä pyritään järjestämään kuntien nykyisen suuruisella tuella. Lisäksi palvelutasomäärittelyssä on nostettu esiin kehittämiskohteita, joilla pyritään nostamaan alueellisten määrää ja laatua koskevien tekijöiden lisäksi myös joukkoliikenteen poikittaisia yhteystarpeita. Nokian osalta palvelutasomäärittelyssä on nostettu esiin kolme kehittämiskohtaa.

Uuden Prisman kauppakeskuksen alue on nostettu kehittämiskohteeksi siten, että Nokian sisäisiä yhteyksiä pyritään kehittämään jatkossa niin, että asiointiyhteys Prismalle mahdollistuisi paremmin.

Pitkäniemen sairaala-alueen kehittyminen on huomioitu uudessa palvelutasomäärittelyssä nostamalla se kehittämiskohteeksi. Pitkäniemestä Nokian suuntaan palvelutasotavoite on mahdollistaa työssäkäynti- ja opiskelumatkat joukkoliikenteellä. Palvelutasomäärittelyssä esitetty palvelutasotavoite on Tampereen suuntaan.

Sammaliston ja Tervasuon alueiden kasvava väestöpohja on huomioitu uudessa palvelutasomäärittelyssä. Näiden alueiden palvelutason parantamista tarkastellaan palvelutasomäärittelyn voimassaolon aikana. Sammalisto ja Tervasuon ovat voimakkaammin kasvavia alueita Nokialla lähivuosina, joten nuo alueet ovat selkeästi se joukkoliikenteen kehittämiskohta tulevinä vuosina.

Aiemmin on päätetty, että tarve erilliselle joukkoliikenteen kehittämissuunnitelmalle arvioidaan uuden palvelutasomäärittelyn yhteydessä. Uudessa palvelutasomäärittelyssä on hyvin nostettu esiin Nokian kannalta tärkeimmät tulevat kehittämiskohteet, joten tarvetta Nokian kaupungin omalla kehittämissuunnitelmalla ei sinällään ole nähtävissä.

Esitetään, ettei Nokian kaupungin tekemälle erilliselle joukkoliikenteen kehittämissuunnitelmalle ole tarvetta. Esitetty palvelutaso voidaan nähdä riittävänä Nokian eri alueille ja se vastaa hyvin eri asuinalueiden tarpeita. Palvelutasomäärittelyssä esiin nostetut Nokian kehittämiskohteet voidaan hyväksyä sellaisinaan.

Toimivalta

Nokian kaupungin hallintosääntö 34 §

Liitteet

Joukkoliikenteen palvelutaso 2017 - 2021 luonnos

Kkj: Kaupunkikehityslautakunta päättää

että Nokian kaupunki hyväksyy liitteen luonnoksen mukaisen joukkoliikenteen palvelutasomäärittelyn vuosille 2017 - 2021 ja toteaa, ettei Nokian kaupungin omalle erilliselle joukkoliikenteen kehittämissuunnitelmalle ole tarvetta.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Tampereen Joukkoliikennelautakunnan Nokian edustaja Tommi Rautalin oli läsnä tämän asian käsittelyn ajan klo 17.27-17.44.

Täytäntöönpano
Kaupunkikehityspalvelut

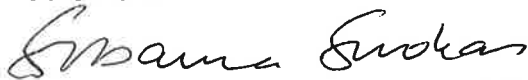
Tiedoksi
Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Lisätiedot
kaupunkikehitysjohtaja Mikko Nieminen, puh 040 133 4780
etunimi.sukunimi@nokiankaupunki.fi

va. logistiikkasuunnittelija Ville Lipasti, puh. 040 133 4447
etunimi.sukunimi@nokiankaupunki.fi

Otteen pöytäkirjasta oikeaksi todistaa
Nokian kaupungin kirjaamossa

30.8.2017

Susanna Suokas, pöytäkirjanpitäjä